

Energistyrelsen

Notat om VVM-praksis for havvindmølleparker

Kontor/afdeling
Havvind

Dato
03-10-2024

J nr. 2024 - 12443

Indledning

Energistyrelsen er blevet bedt om at beskrive den historiske VVM-praksis for havvindmølleparker. Energistrelsens praksis på området har udviklet sig i takt med reguleringen samt domstols- og nævnspraksis siden tilladelserne til de første havvindmølleparker blev givet omkring årtusindeskiftet. Det er Energistrelsens vurdering, at der er foretaget tilstrækkelige miljøvurderinger af danske havvindmølleprojekter. For alle projekter, undtagen to eksisterende parker (Anholt og Horns Rev 3), er der således foretaget en VVM for de konkrete projekter. Selvom der er tale om parker, hvis etablering strækker næsten 11 år tilbage, så er det Energistrelsens vurdering, at også miljøforholdene for Anholt og Horns Rev 3 er belyst tilstrækkeligt, herunder at der er udført de nødvendige vurderinger af projekternes påvirkning på Natura 2000-områder og bilag IV-arter og taget udgangspunkt i *worst case*-vurderinger og et præcist afgrænset projektområde, hvor der ikke er opstillet flere eller større vindmøller end belyst i miljøvurderingerne.

Praksis 1998-2010

Reglerne om, at der skal gennemføres miljøvurdering (VVM) af havvindmølleprojekter, før der kan gives etableringstilladelse, blev gennemført i dansk lovgivning i 1998 efter en ændring af VVM-direktivet fra 1997.

Energistyrelsen har fra 1998 og frem til 2010 fulgt en proces, der minder om den nuværende, hvor bygherre har udført en VVM af de miljømæssige påvirkninger på projektniveau, som Energistyrelsen har lagt til grund for en etableringstilladelse, *jf. tabel 1*. Den praksis gjaldt både for udbuds- og åben dør-parker. Den potentielle udfordring, som kan opstå ved at vurdere påvirkningerne på miljøet, *inden* det konkrete projekt er kendt, er således ikke relevant for denne periode og berøres derfor ikke yderligere i notatet.

Tabel 1: Oversigt over parker etableret i perioden 1998-2010

Projekt	Etableret (årstal)	VVM-praksis
Middelgrunden	2000	VVM udført for projektet
Horns Rev I	2002	VVM udført for projektet
Rønland	2003	VVM udført for projektet
Nysted	2003	VVM udført for projektet
Samsø	2003	VVM udført for projektet
Frederikshavn	2003	VVM udført for projektet
Horns Rev II	2009	VVM udført for projektet
Sprogø	2009	VVM udført for projektet
Avedøre Holme	2010	VVM udført for projektet
Rødsand II	2010	VVM udført for projektet

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Praksis for udbudsparker fra Anholt til Vesterhav Syd-afgørelsen

Med Anholt Havvindmøllepark (etableret i 2013) blev det politisk besluttet at ændre udbudsprocessen, hvor staten (Energinet) påtog sig opgaven med at udarbejde havbunds- og miljømæssige forundersøgelser samt udarbejde miljøkonsekvensrapport *inden* udbuddet for at give øget sikkerhed for, at området var egnet til etablering af havvind. Miljøkonsekvensrapporten belyste en række mulige opstillingsmønstre og møllestørrelser og tog udgangspunkt i en *worst case* for miljøpåvirkningerne. Det var et krav, at det endelige projekt holdt sig inden for *worst case*-vurderingen i miljøkonsekvensrapporten. Denne praksis blev ligeledes anvendt som udgangspunkt for Horns Rev 3, Kriegers Flak samt Vesterhav Nord og Syd, *jf. tabel 2*.

Tabel 2: Oversigt over parker, hvor VVM blev udført før udbud

Projekt	Etableret (årstal)	VVM-praksis
Anholt	2013	VVM udført før udbud
Horns Rev 3	2019	VVM udført før udbud
Kriegers Flak	2021	VVM udført før udbud og supplerende VVM for projektet
Vesterhav Syd	2023	VVM udført før udbud og supplerende VVM for projektet
Vesterhav Nord	2024	VVM udført før udbud og supplerende VVM for projektet

* I perioden er også givet tilladelse til forsøgsmøller ved Nissum Bredning, hvor bygherre har lavet VVM for det konkrete projekt. Der er ikke etableret nogen åben dør-parker i perioden.

I Energiklagenævnets afgørelse af 20. december 2018 for Vesterhav Syd kritiserede klagenævnet imidlertid, at den visuelle påvirkning fra det *endelige* projekt kunne adskille sig fra det, der fremgik af miljøkonsekvensrapporten. Det skyldtes, at opstillingsmønstret for det konkrete og endelige projekt adskilte sig fra opstillingsmønstret i VVM'en, hvilket offentligheden således ikke havde haft mulighed for at kommentere på. Det bemærkes, at Energiklagenævnet ikke kritiserede vurderingerne af øvrige undersøgte miljøforhold i VVM'en. Som følge af afgørelsen gennemførte bygherre supplerende miljøvurderinger for projekterne Vesterhav Nord og Syd samt Kriegers Flak, og der blev gennemført en offentlig høring. Denne supplerende miljøvurderingsproces har ligget til grund for Energistyrelsens etableringstilladelser til projekterne.

Både Anholt og Horns Rev 3 var allerede etableret på tidspunktet for Energiklagenævnets afgørelse om Vesterhav Syd. Energistyrelsen vurderer, at det således kun er for Anholt og Horns Rev 3, at miljøvurderingen ikke er baseret på det konkrete opstillingsmønster. For begge disse parker er der dog fortsat taget udgangspunkt i *worst case*-vurderinger og et præcist afgrænset projektområde, og der er ikke opstillet flere eller større vindmøller end belyst i miljøvurderingerne. Derfor har miljøpåvirkningerne ved de konkrete projekter og opstillingsmønstre været enten mindre eller på niveau med de påvirkninger, der er belyst i miljøkonsekvensrapporterne, og som er vurderet som acceptable (*worst case-betragtning*). Det er Energistyrelsens

vurdering, at miljøforholdene for Anholt og Horns Rev 3 således er belyst tilstrækkeligt, herunder at der er udført de nødvendige vurderinger af projekternes påvirkning på Natura 2000-områder og bilag IV-arter.

Energistyrelsens nuværende praksis

For de parker, som er udbudt efter Vesterhav Syd og Nord, herunder Thor og de igangværende 6 GW-udbud, er der valgt en justeret tilgang, hvor miljøkonsekvensrapporten for det konkrete projekt udarbejdes af bygherre. Denne tilgang er den samme som for de tilbageværende åben dør-projekter.

Der vurderes således at være foretaget tilstrækkelige miljøvurderinger af havvindmølleprojekter i Danmark. Det bemærkes, at i forbindelse med levetidsforlængelse eller repowering af projekter vil Energistyrelsen på baggrund af en ansøgning skulle vurdere, om projektændringerne kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og om der derfor er miljøvurderingspligt. Anlægssejer skal i den forbindelse bl.a. udarbejde en væsentlighedsvurdering, baseret på nyeste viden, hvori der redegøres for projektets mulige påvirkninger på Natura 2000-områder samt udarbejde en vurdering af Bilag IV-arter, ligeledes baseret på nyeste viden.